

KOBİRATE ULUSLARARASI KREDİ DERECELENDİRME VE KURUMSAL YÖNETİM HİZMETLERİ A.Ş.

BASIN BÜLTENİ

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş., **ÇAĞDAŞ FAKTORİNG A.Ş.**'nin **26.03.2024** tarihi itibari ile Kredi Derecelendirme Raporunu hazırlayarak, Derecelendirme notlarını belirlemiştir.

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş. tarafından düzenlenen derecelendirme raporu, ilgili firmanın elektronik ortamda göndermiş olduğu veya yanıtlamış olduğu 128 adet belge, bilgi, dosya ile firmanın Resmi internet sitesinden kamuya açıklamış olduğu veriler, 31.12.2021, 31.12.2022 ve 31.12.2023 tarihleri itibariyle DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. firmasının bağımsız denetim raporları ve ilgili firma hakkında uzmanlarımız aracılığı ile yapılan incelemeler baz alınarak hazırlanmıştır.

Ülkemizdeki ilk faktoring şirketlerinden biri olarak 1994 yılında kurulan Çağdaş Faktoring A.Ş. (Çağdaş Faktoring) KOBİ ve mikro işletmelere yönelik yurt içi faktoring hizmeti veren şirketlerden biridir. Çağdaş Faktoring, kuruluşundan bu yana müşterilerine yurt içi ticari ilişkilerinden kaynaklanan alacaklarının geri dönülebilir olarak devralınması yoluyla finansman sağlamaktadır. Şirket, faaliyetlerini 13 Aralık 2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu" ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik"i çerçevesinde sürdürmektedir.

2013 yılsonunda önemli bir şubeleşme atılımına geçen Çağdaş Faktoring, rapor yazım tarihi itibariyle faaliyet gösterdiği Şişli'deki merkez ofisinin yanı sıra 4'ü İstanbul'da olmak üzere Türkiye geneline yaygın 28 hizmet noktasıyla müşterilerine hizmet vermektedir. Şirket, faktoring faaliyetlerini tek bir coğrafi bölgede (Türkiye) sürdürmekte olup yurt dışı işlemleri bulunmamaktadır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Şirket'in çalışan sayısı 199 (31.12.2022: 206) kişidir.

14.03.2024 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısında alınan karar gereği; Şirket ödenmiş sermayesi dağıtılmamış geçmiş yıl kârlarından karşılanmak üzere 350 milyon TL'den 1 milyar TL'ye yükseltilmiştir. (14.03.2024 KAP bildirim ve 19.03.2024 tarih ve 11046 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi) Şirket ödenmiş sermayesi her biri 1.-Türk Lirası değerinde 1.000.000.000 paya ayrılmıştır. Sermayeyi oluşturan bu paylar içerisinde imtiyazlı pay bulunmamaktadır ve her bir paya 1 oy hakkı vermektedir.

Ülkemizde 2023 yılı ilk yarısında baz etkisi desteği ile fiyatlar genel seviyesindeki göreceli bir geri çekilme yaşanmış olup 2023/Haziran ayı TÜFE yıllık artış oranı %38,21 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemdeki ÜFE artışı ise %40,42 düzeyindedir. Bunlarla birlikte yönlendirilen ve yönetilen fiyatlarda yapılan vergi, fiyat artışları fiyatlar genel düzeyini yukarı baskılamıştır. TCMB'nin faiz politikasında 2023/Haziran ayından sonra yapmış olduğu değişiklik sonucunda %8,5 olan politika faizi %50'ye kadar yükseltilmiştir. Buna rağmen, kur artışlarına bağlı olarak ortaya çıkan maliyet enflasyonu ve talep enflasyonu nedeniyle 2024/Şubat ayı itibariyle TÜFE oranı yıllık %67,07 olarak gerçekleşmiştir.

31.12.2023 tarihi itibariyle bir önceki yılın aynı dönemine göre sektörün işlem hacminde önemli bir artış yaşanmış olup işlem hacmi yüksek enflasyon etkisi ile birlikte %103 oranında artarak yaklaşık 820

milyar TL seviyesine ulaşmıştır. İşlem hacmindeki gelişme sonucunda Şirketlerin faktoring alacakları ve toplam aktiflerinde işlem hacmine paralel artışlar gözlenmiştir. 2023 yılsonu itibariyle faktoring alacakları da %55 oranında yükselmiş olup, faktoring faiz oranları ve marjlardaki artışa bağlı olarak ilgili dönemde Şirketlerin toplam dönem net kârı bir önceki yılın aynı dönemine göre %174 oranında artış göstermiştir. Bütün bu gelişmeler sonucunda, sektörün brüt kâr marjı 2023 yılında bir önceki yılın aynı dönemine benzer şekilde %39 olarak gerçekleşmiştir.

Özellikle 2022 yılının ikinci yarısından itibaren ve 2023 yılında kredi taleplerinin bankalar tarafından daha muhafazakâr değerlendirilmesi sonucunda faktoring şirketlerine yönelim ile birlikte faktoring işlem hacmi ve faktoring alacaklarında önemli artışlar yaşanmıştır. Bunun sonucunda Şirket ve sektör kredi kullandırım marjları ve faktoring gelirlerinde önemli artışlar söz konusu olup bu durum dönem net kârlarına önemli katkı sağlamıştır. 31.12.2023 döneminde faktoring gelirlerinin artışındaki diğer etkenlerden birisi 2022 yılsonu itibariyle sektörde %9 civarında olan komisyon gelirlerinin toplam gelirler içindeki payının 2023 yılsonu itibariyle %23 seviyelerine yükselmesidir. Bu dönemde Şirketin toplam gelirler içerisinde %40 civarında gerçekleşen komisyon oranı 2023 yılında da %31 seviyesine gerilemiştir.

2023 yılsonu itibariyle Şirketin aktif kalemleri içerisinde en büyük payı %92 ile faktoring alacakları oluşturmakta olup, 2023 yılında faktoring alacaklarındaki %77 oranında yükselişe paralel olarak Şirket aktifleri toplamında da bir önceki yılsonuna göre %75 oranında bir artış kaydedilmiştir. Faktoring alacaklarındaki bu artış çok ağırlıklı olarak banka ve diğer faktoring şirketlerinden kullanılan krediler ile finanse edilmiştir.

Şirketin aktif toplamı itibariyle pazardan almış olduğu pay 2021 yılsonu itibariyle %2,64 olup, bu oran 2022 yılsonu itibariyle %2,79, 2023 yılsonu itibariyle %3,10 seviyesine yükselmiştir. Diğer taraftan, Şirketin işlem hacmi toplamı itibariyle pazardan almış olduğu paylar sırasıyla %2, %2,30 ve %2,25 olup, 2023 yılında sınırlı bir düşüş söz konusudur.

2023 yılsonu itibariyle Şirketin faktoring gelirleri yüksek enflasyon etkisi ve artan faiz oranları ile birlikte bir önceki yılın aynı dönemine göre %200'den fazla artarak 1.144.667 bin TL'den 3.439.357 bin TL'ye yükselmiştir. Faktoring gelirlerindeki bu önemli artış dönem sonu kârlılığına yansımış olup, finansman giderleri ve esas faaliyet giderlerinde gerçekleşen daha düşük oranlarda artış ile birlikte 2023 yılında net kâr bir önceki yılın aynı dönemine göre üç kattan daha fazla artmıştır.

Şirketin son üç yıllık dönemine ilişkin özkaynak yabancı kaynak dengesini yansıtan yukarıdaki finansal yapı oranları incelendiğinde; 2021 ve 2022 yılsonları itibariyle Şirket Özkaynaklarının toplam aktiflere oranı sırasıyla %13,13 ve %12,41 seviyelerinde oluşmuş olup, aynı dönemde sırasıyla %16,65 ve %12,18 olan sektör ortalamasına yakın gerçekleşmiştir. Belirlenen bu üç yıllık dönem itibariyle sektörde faaliyet gösteren şirketlerin ortalama oranı %14,84 olarak gerçekleşirken, Şirket oranı (%15,96) sektöre göre daha yüksek oranda gerçekleşmiş ve kaldıraç oranı da sektöre göre daha düşük oranda oluşmuştur.

Şirket, bu dönemde faktoring alacaklarının bir bölümünü özkaynak yoluyla finanse etmesine karşın, faktoring alacaklarını ağırlıklı olarak bankalardan ve diğer faktoring şirketlerinden kullanılan krediler ile ihraç edilen menkul kıymetler yoluyla fonlamaktadır. Şirketin Özkaynak/Net Borç oranı 2022 yılsonu itibariyle %15 iken, bu oran 2023 yılsonu itibariyle %30'a yükselmiştir. Bu gelişme Özkaynak/Net Borç dengesi açısından olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Şirket, 27 Kasım 2019 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelikte

Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” kapsamında “Takipteki Faktoring Alacakları” ve “Özel Karşılıklar” bakiyeleri 93.289 TL (31 Aralık 2022: 20.302 TL) tutarında olan faktoring alacaklarını, 2023 yılı içerisinde kayıtlarından düşmüştür. Kayıtlardan düşülen bu tutar takip oranında %1,5 oranında bir azalma yaratmıştır.

Kur Riski; Şirket'in kur riski pozisyonu oldukça düşük düzeydedir. Bunun nedeni, Şirket'in yabancı para cinsinden faktoring alacaklarının kurunu işlem tarihindeki kur üzerinden sabitleyerek yabancı para pozisyonu taşımama stratejisidir.

Faiz Riski; Şirket, faiz oranlarındaki değişmelerin faize duyarlı varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz riskine maruz kalmaktadır. Türkiye’de faiz oranlarındaki volatilitenin yüksek olmasından ötürü faiz oranı riski Şirket’in özellikle faktoring alacağı yönetiminin önemli bir parçasıdır.

Likidite Riski; Likidite riski, Şirket’in faaliyetlerinin fonlanması sırasında ortaya çıkmaktadır. Bu risk, Şirket’in varlıklarını hem uygun vade ve oranlarda fonlayamama hem de bir varlığı makul bir fiyat ve uygun bir zaman dilimi içinde likit duruma getirememeye risklerini kapsamaktadır. Şirket bankalar ve diğer faktoring şirketleri aracılığıyla fonlama ihtiyacını çok önemli bir bölümünü karşılamaktadır.

Kurumsal Yönetim: Şirket ana sözleşmesi ve şirket içi uygulamalar incelendiğinde pay sahiplerinin bilgi almalarını kısıtlayan veya kaldıran herhangi bir maddeye rastlanılmamıştır. Kamunun aydınlatılmasında şirket internet sitesi aktif olarak kullanılmaktadır. Şirketin internet sitesinde mevzuat uyarınca bulunması gereken Şirket mali tablolar, bağımsız denetim raporları, Ortaklık yapısı, Yönetim Kurulu ve Ana sözleşme Genel Kurula ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Şirketin işlem ve faaliyetlerinde menfaat sahiplerinin mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarının koruma altına alındığı görülmektedir. Şirketin Yönetim Kurulu TTK ve SPK düzenlemeleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde oluşturulmuştur.

Yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarının sağlıklı bir biçimde yerine getirilebilmesi için Denetimden Sorumlu Komite, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi oluşturulmuştur. Yönetim kurulu yapılanması gereği ayrı bir Ücret Komitesi ve Aday Gösterme Komitesi oluşturulmamış, Kurumsal Yönetim Komitesinin bu komitelerin görevlerini de yerine getirmesi planlanmıştır. Kurumsal yönetim gelişimi konusunda şirket olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Değerlendirmeler sonucu;

Şirketin Uzun dönemli Yerel notu KR AA+ olarak yukarı yönlü revize edilmiş olup, bu not Derecelendirilen borçlular ve borçların diğer borçlar ve borçlulara kıyasla yüksek kredi kalitesini ifade eder. Finansal yükümlülüklerini yerine getirmesi yüksek, ekonomik, finansal ve yönetsel koşullardaki ani değişikliklerden etkilenme olasılığı düşük olmasını ifade eder.

Şirketin Kısa Vadeli Yerel Notu KR A-1 olarak teyit edilmiş olup, bu not Derecelendirilen borçlular ve borçların diğer borçlar ve borçlulara kıyasla en yüksek kredi kalitesini ifade eder.

Şirketin Notlarının Görünümü ise “**DURAGAN**” olarak belirlenmiştir. Bu görünüm Şirketin notlarında kısa vadede herhangi bir değişiklik olmayacağına işaret etmektedir.

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş. Etik İlkelerini Bankalar Kanunu, Derecelendirme Kuruluşlarının Faaliyetlerini düzenleyen SPK ve BDDK yönetmelikleri, IOSCO ve OECD uluslararası kuruluşların genel kabul görmüş etik ilkeleri, genel kabul görmüş ahlaki teamülleri dikkate alarak hazırlanmış ve internet sitesi aracılığı ile duyurulmuştur.

Kamuoyu ile paylaşırız. **26.03.2024, İstanbul**

Hasanpaşa Mahallesi Ali Ruhi Sokak No:2 Kat:2 Daire:2 34722 Kadıköy İstanbul

Tel: 0216 3305620 (pbx)

www.kobirate.com.tr

Bilgi için:

Ahmet GENÇER ahmetgencer@kobirate.com.tr

